

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI TYÖVÄLINEIDEN TURVALLISESTA KÄYTÖSTÄ JA TARKASTAMISESTA

Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotetulla valtioneuvoston asetuksella työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta on tarkoitus uudistaa valtioneuvoston päätös työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta (856/1998).

Uusia vaatimuksia olisivat trukin ja henkilönostimen kuljettajan pätevyysvaatimukset ja tarkastusten sisältöä, kohdentamista ja kirjaamista koskevat tarkennukset. Pakolliset käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset ehdotetaan rajattavaksi vaarallisiin nostolaitteisiin. Tällaisen tarkastuksen suorittajan tulee olla asiantuntijayhteisö tai päteväksi todettu asiantuntija. Uusina nostolaitteina näiden tarkastusten piiriin tulisivat pienet kuormausnosturit ja teollisuuden nosturit. Yksittäiset tarkastukset voitaisiin sisällyttää hyväksytyyn kunnonvalvontajärjestelmään. Muista kuin asiantuntijayhteisön tai asiantuntijan suorittamista pakollisista tarkastuksista siirryttäisiin työvälineen toimintakunnon jatkuvaan varmistamiseen. Siihen kuuluvia tarkastuksia ja muita toimenpiteitä tehtäisiin tarvittaessa kaikille työvälineille. Rakennushissejä, pulppistoolleita ja riipputelineitä koskevat valtioneuvoston päätökset kumottaisiin ja niissä olevat työnantajan velvollisuudet sisällytettäisiin ehdotettuun asetukseen. Ehdotuksessa on yhdistetty säännöksiä ja poistettu päällekkäisyyksiä. Lisäksi on tehty säädösteknisiä muutoksia.

Asetus tulisi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytilan arviointi

Valtioneuvoston päätös työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta perustuu pääosin aikaisemmin voimassa olleeseen työturvallisuuslakiin. Päätöksellä on implementoitu kansalliseen lainsäädäntöön neuvoston direktiivi 89/655/ETY, joka koskee työntekijöiden työsään käyttämille työvälineille asetettavia turvallisuuden ja terveyden vähimmäisvaatimuksia sekä sitä muuttava ja täydentävä direktiivi 95/63/EY. Valtioneuvoston päätöstä on täydennetty useaan otteeseen. Vuonna 2004 valtioneuvoston päätöksellä pantiin täytäntöön edellä mainitun direktiivin muutosdirektiivi 2001/45/EY korkealla tehtävään tilapäiseen työhön tarkoitettujen työvälineiden käytöstä.

Vuoden 2003 alusta voimaan tulleen uuden työturvallisuuslain ulkopuolelle jätettiin koneen, välineen ja muun teknisen laitteen valmistajan, maahantuojaan, myyjän ja muun luovuttajan velvollisuudet, joista säädetään eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetussa laissa (1016/2004).

2. Ehdotuksen tavoitteet ja keskeiset muutokset

Ehdotuksen tavoitteena on työturvallisuuden parantaminen selkeyttämällä ja yksinkertaistamalla työssä käytettävien koneiden ja laitteiden käyttöön liittyviä säännöksiä. Asetuksen rakennetta on pyritty johdonmukaistamaan ja sen sisältöä nykyaikaistamaan ja tätä kautta tekemään asetuksesta helpommin käytäntöön soveltuva ja ymmärrettävä.

Asetus on tarkoitus antaa työturvallisuuslain 10 §:n 4 momentin, 14 §:n 2 momentin, 32 §:n 4 momentin, 35 §:n 3 momentin, 39 §:n 3 momentin, 41 §:n 3 momentin, 42 §:n 2 momentin ja 43 §:n 3 momentin nojalla.

Trukin ja henkilönostimen kuljettajan pätevyysvaatimukset

Asetuksen 14 §:n 3 momentissa ehdotetaan, että trukin ja henkilönostimen kuljettajalla olisi oltava sen käyttöön työnantajan kirjallinen lupa. Työnantajan olisi ennen luvan antamista erityisesti varmistettava, että kuljettajalla on riittävät taidot ja kyvyt tämän työvälineen käyttämiseen. Lupa voitaisiin antaa tyyppikohtaisesti (esim. saksinostimet, teleskooppinostimet, autoalustaiset nostimet).

Perusteluna ehdotetulle muutokselle on trukeilla ja henkilönostimilla sattuneet tapaturmat. Trukkitapaturmien määrä on suhteellisen korkea verrattuna työpaikoilla käytössä olevien trukkien määrään.

Työtapaturmat, joihin trukki on ollut osallisena, ovat yleensä keskimääräistä vakavampia. Vuonna 1993–2000 trukkitapaturmat johtivat yli 30 päivän sairauslomaan 14 %:ssa tapaturmista, kun vastaava luku kaikkien tapaturmien osalta on 10 %. Vuosien 1985–2001 aikana Suomessa tutkittiin yhteensä 31 työpaikoilla sattunutta kuolemaan johtanutta trukkitapaturmaa. Osa onnettomuuksista sattuu trukinkuljettajan ilmeisen käyttäytymisvirheen tai kokemattomuuden vuoksi. Vain 5–7 % trukkitapaturmista sattuu trukkia ammatikseen kuljettaville. Työpaikoilla trukkeja kuljettavat usein kokemattomat työntekijät, jotka tekevät enemmän erilaisia tapaturmiin johtavia virheitä.

Henkilönostoissa keskeisiä vaaroja ovat työntekijöiden putoamiset korista, henkilönostimen kaatumiset sekä putoavat että kaatuvat esineet. Henkilönostoissa sattui 1980- ja 1990-luvulla lähes sata vakavaa tapaturmaa tai vauriota. Noin puolet henkilönostimilla sattuneista tapaturmista johtui erilaisista käyttövirheistä, jotka johtuvat usein kokemattomuudesta ja kunnollisen opastuksen puutteesta. Henkilönostoja tehdään usein ilman kunnollista nostojen suunnittelua ja ohjausta.

Käyttöönotto- ja määräaikaistarkastamista sekä tarkastajan asemaa ja riippumattomuutta vahvistavat säännökset

Voimassa olevat säännökset vaarallisen koneen käyttöönotto- ja määräaikaistarkastussäännöksistä on koottu asetuksen 5 lukuun. Näille asetuksen liitteessä mainituille työvälineille tehdään yleisten säännösten lisäksi päteväksi todetun asiantuntijan tai asiantuntijayhteisön toimesta käyttöönottotarkastus tai säännöllisin väliajoin määräaikaistarkastus. Erityisistä teknikkotason tarkastajan johdolla ja valvonnassa tehtävistä tarkastuksista luovuttaisiin kokonaan.

Tarkastuksen suorittajien pätevyys määräytyisi tarkastuksen vaativuuden mukaan. Tarkastuksen suorittajan riippumattomuutta ehdotetaan tarkistettavaksi. Käytännössä ehdotettu riippumattomuuden määrittely koskisi asiantuntijaa, sillä asiantuntijayhteisön riippumattomuus toteutuu akkreditointikriteereiden kautta. Asiantuntijatarkastaja ei käyttäisi julkista valtaa, vaan olisi lähinnä työturvallisuuslain 10 §:n tarkoittama asiantuntija, jota työnantaja käyttää asiantuntija-apunaan. Asiantuntijatarkastaja voisi olla sen työnantajan palveluksessa, jonka omistamaa laitetta tarkastus koskee. Hänellä tulisi kuitenkin olla tehtävän suorittamiseen riittävät kyvyt ja taidot sekä riittävä työnantajasta riippumaton ammatillinen osaaminen asian arvioimiseen ja ratkaisemiseen. Tarkastustehtävä tulisi eriyttää huolto- ja kunnossapitotehtävistä niin, että omaa työtä ei tarkastettaisi.

Kunnonvalvontajärjestelmä

Säännöllisin väliajoin tehtävät määräaikaistarkastukset voitaisiin sisällyttää kunnonvalvontajärjestelmään, jota ollaan kehittämässä alalla toimivaksi menetelmäksi. Kunnonvalvontajärjestelmän tulisi olla asiantuntijayhteisön hyväksymä. Tavoitteena on kunnossapidon laatujärjestelmä, joka toteuttaa ja dokumentoi nostolaitetyypin määräaikaistarkastukseen kuuluvat toimenpiteet ajantasaisesti ja joustavasti. Tavoitteena on parantaa tuotannon ja kunnonvalvonnan yhteensovittamista. Kunnonvalvontajärjestelmän toteuttaminen edellyttää jatkuvaa tietoa ja yhteyttä laitteen käyttäjiin ja käyttöolosuhteisiin. Käyttöasetus velvoittaa työnantajaa huolehtimaan työvälineen kunnosta siinäkin tapauksessa, että työväline on vuokrattu. Näin ollen kunnonvalvontajärjestelmä soveltuu ennen muuta teollisuuskäytössä kiinteästi oleville nostolaitteille.

Standardiviittausten poistaminen

Koneiden turvallista rakennetta koskevat standardit sisältävät yksityiskohtaisia suunnitteluohjeita koneen rakentamiseen. Ehdotetut säännökset koskevat työvälineiden turvallista käyttöä ja velvoittavat työnantajaa. Käytössä olevien työvälineiden rakenteesta ei ole standardeja. Standardeja voidaan käyttää joustavasti turvallisuuden arvioinnissa apuna ilman nimenomaista viittaustakin. Näin ollen ehdotettu asetus ei sisällä enää yksilöityjä viittauksia standardeihin.

3. Esityksen vaikutukset

Ehdotuksessa on poistettu päällekkäisiä vaatimuksia ja yhdistetty säännöksiä. Säännösten lukumäärä on vähentynyt olennaisesti. Työvälineet, joille on tehtävä erityiset tarkastukset on koottu liitteeseen. Toimenpiteillä selkeytetään ja yksinkertaistetaan vaatimusten soveltamista ja täytäntöönpanoa. Asetus helpottaa siten työnantajan ja työsuojeluviranomaisen toimintaa ja tehostaa tapaturmantorjuntaa työvälineiden käytössä.

Tarkastusten suorittajien pätevyysvaatimuksia on jonkin verran lisätty. Ajoneuvonostureiden ja henkilönostimien käyttöönottotarkastuksia on vähennetty. Puristimille, nostoapuvälineille ja eräille muille työvälineille tehtävistä pakollisista teknikkotason tarkastuksista on luovuttu. Ehdotetuilla muutoksilla saattaa yksittäistapauksissa olla kustannuksia säästäviä tai lisääviä vaikutuksia. Kokonaisuutena kustannusvaikutukset ovat kuitenkin vähäiset.

Ehdotus trukinkuljettajan ja henkilönostimen käyttäjän pätevyysvaatimuksista lisää työnantajan koulutus- ja valvontavelvollisuuksia ja siten kustannuksia jonkin verran. Myös työvälineiden tarkastusmenettelyyn liittyvät uudistukset saattavat aiheuttaa lisäkustannuksia erityisesti tarkastusten kirjaamisen ja tarkastettavan työvälineen merkitsemisen osalta. Kustannukset ovat kuitenkin kokonaisuutena vähäiset.

Kunnonvalvontajärjestelmän käyttöön ottaminen saattaa aiheuttaa henkilö- ja sitä kautta kustannusvaikutuksia asiantuntijayhteisöille. Asetusehdotus ei sinänsä edellytä kunnonvalvontajärjestelmää. Kunnonvalvontajärjestelmän rakentaminen edellyttää järjestelmän kuvaamista ja sen toimintaan osallistuvien eri tahojen pätevyyskriteeriumien sekä hyväksynnän hankkimista asiantuntijayhteisöltä. Lisäksi on huolehdittava siitä, että työpaikalla toimitaan hyväksytyn järjestelmän mukaisesti. Asiantuntijayhteisön on huolehdittava, että heillä on pätevyys ja keinot arvioida kunnonvalvontajärjestelmää ja sen toimivuutta. Toisaalta järjestelmän arviointi tuottaa asiantuntijayhteisölle tuloa, joka vastaavasti on menoa arviointia hakevalle yritykselle.

Asiantuntijayhteisön ja asiantuntijan pätevyys arvioitaisiin vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyskriteeriumien toteutumisesta annetun lain (920/2005) mukaan. Menettely vastaa olennaiselta osaltaan nykyistä käytäntöä. Voimassaolevassa valtioneuvoston päätöksessä säädetystä ministeriön antamasta hyväksynnästä luovutaan.

Asiantuntijoiden tulisi olla edellä mainitun lain tarkoittaman sertifiointielimen hyväksymiä. Tällä hetkellä nostolaitteiden tarkastajien sertifiointielimenä toimii ministeriön hyväksynnällä Inspecta Sertifiointi Oy. Akkreditoinnin hankkiminen edellyttää nykyiseen toimintaan verrattuna tarkastajien toiminnan valvonnan järjestämistä, joka yhtiön arvion mukaan aiheuttaa noin 20 000 euron vuotuiset lisäkustannukset. Toisaalta yhtiön sertifiointitehtävät lisääntyisivät kuormausnostureiden ja teollisuusnostureiden tarkastajien pätevyyskriteeriumien arvioinnilla.

Sertifiointimaksuihin kohdistuu siten yleisesti noin 150-180 euron korotuspaine. Ensisertifiointi tulisi maksamaan hieman alle 400 euroa ja uusintasertifiointi 200–240 euroa. Ennen tutkinnon suorittamista tarkastaja voi hankkia koulutusta esimerkiksi AEL:n kurssilla. Kurssihinnat olisivat 400–700 euroa. Sertifiointitilat voivat olla myös suppeita tiettyyn laitteeseen ja käyttöolosuhteisiin tarkoitettuja, jolloin kustannukset ovat vastaavasti vähäisiä.

Asetusehdotus muodostaa laajan kokonaisuuden ja merkitsee työvälineiden käyttö- ja sääntöjen kokonaisuudistusta. Näin ollen asetuksen voimaantulo edellyttää työsuojeluviranomaisten, työvälineiden tarkastajien ja alan työpaikkojen osalta riittävää koulutusta ja tiedotusta. Tämä voidaan järjestää normaaliin koulutus- ja tiedotusmenetelmien avulla eikä sinänsä aiheuta olennaisia kustannuksia. Työnantajan on huolehdittava, että työpaikalla on riittävä tieto asetuksen sisällöstä.

Säännösten ymmärrettävyyden lisääminen ja kunnonvalvonnan joustava sopeuttaminen tuotantoon tehostavat säännösten toteutumista ja vähentävät osaltaan kustannuksia.

4. Asian valmistelu ja voimaantulo

Ehdotus on valmisteltu työturvallisuussäännöksiä valmistelevan neuvottelukunnan (TTN:n) asettamassa kolmikantaisessa työryhmässä, jossa on ollut asianomaisten työsuojeluviranomaisten, Työterveyslaitoksen ja järjestöjen edustajat. Valmistelussa on kuultu valmistajien, käyttäjien, tarkastuslaitosten, työmarkkinajärjestöjen, kauppa- ja teollisuusministeriön sekä opetushallituksen asiantuntijoita. Esitys on yksimielinen. Ehdotus on käsitelty neuvottelukunnassa.

Työryhmässä on ollut esillä kysymys torninosturin varustamisesta hissillä. Työryhmän käsityksen mukaan kysymys liittyy olennaisesti rakennustyöhön. Asia tulisi ottaa esille asianomaisten alan säädösvalmistelun yhteydessä.

Asetuksesta on tehty asianmukaiset ilmoitukset EU:n komissiolle ja WTO:lle.

Ehdotuksesta on hankittu oikeusministeriön tarkastustoimiston lausunto.

Ehdotus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2009.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Luku Yleiset säännökset

Luku sisältää ehdotetun asetuksen soveltamissäännöksen ja muut työvälineitä yleisesti koskevat säännökset. Voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 1 ja 2 luku ehdotetaan yhdistettäväksi.

1 §. Soveltamisala. Ehdotetun valtioneuvoston asetuksen soveltamisala määräytyy valtuuttavan työturvallisuuslain soveltamissäännöksen mukaan. Asetuksen soveltaminen edellyttää tällöin sitä, että työtä tehdään työ- tai virkasuhteessa, koulutuksessa tai muussa työturvallisuuslain tarkoittamassa soveltamistilanteessa. Asetus velvoittaa työnantajan ja muuta työturvallisuuslain mukaan samassa asemassa olevaa, kuten koulutuksen antajaa. Ehdotetut säännökset velvoittavat osaltaan myös yhteisellä työmaalla itsenäistä työnsuorittajaa, työturvallisuuslain 57 §:ssä tarkoitettua suunnittelijaa, 58 §:ssä tarkoitettua työvälineen asentajaa, 59 §:ssä tarkoitettua käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksen suorittajaa sekä 61 §:ssä tarkoitettua rakennuksen haltijaa.

Asetusta sovelletaan työvälineen käyttöön laajasti. Työvälineen käyttöä on tässä mielessä myös työvälineen valinta, asentaminen, pystyttäminen, käyttöönotto, käynnistäminen, pysäyttäminen, kuljettaminen, korjaaminen, huoltaminen, puhdistaminen ja muu työvälineeseen liittyvä toiminta. Eri säännösten osalta käsite saattaa vaihdella. Työvälineellä tarkoitetaan yleensä koneita, välineitä ja muita teknisiä laitteita sekä niiden asennettuja yhdistelmiä. Korkealla tehtävässä tilapäisessä työssä työvälineen käsitteen piiriin kuuluvat putoamisen estävät suojarakenteet, telineet, tikkaat ja köydet.

Asetuksessa ehdotetaan lisävaatimuksia nostolaitteille, joilla tarkoitetaan kuorman nostamiseen ja laskemiseen tarkoitettuja työvälineitä. Konekäyttöistä nostolaitetta sanotaan yleensä rakenteesta riippuen nosturiksi tai nostimeksi. Erityisiä tarkastus- ja käyttövaatimuksia ehdotetaan torninosturille, kuormausnosturille, ajoneuvonosturille,

henkilönostimelle, autonostimelle, rakennushissille, alusten lastinkäsittelyn sekä eräille muille nostolaitteille.

Neuvoston direktiivin 89/655/ETY muutosdirektiivin 2001/45/EY tilapäistä korkealla tehtävää työtä koskevat vaatimukset pannaan täytäntöön asetuksen 4 luvussa.

Asetuksessa on pyritty välttämään päällekkäistä sääntelyä. Pulttipistoolin, rakennushissin ja riipputelineen käyttöä koskevat erillissäädökset ehdotetaan kumottaviksi. Ehdotettu asetus olisi sikäli toissijainen, että samaa asiaa koskeva erityissäännös työvälineen vaatimuksenmukaisuudesta, rakenteesta, turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta syrjäyttää ehdotetun asetuksen säännöksen. Tällä perusteella asetuksen ulkopuolelle jäävät näiltä osin esimerkiksi valtioneuvoston päätös rakennustyön turvallisuudesta (629/1994), valtioneuvoston päätös räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (410/1986) ja valtioneuvoston asetus henkilökuljetukseen tarkoitetuista köysiratalaitteistoista (253/2002). Valtioneuvoston päätös henkilönostoista nosturilla ja haarukkatrukilla (793/1999) muodostaa poikkeuksen ehdotetun asetuksen 25 §:n 1 momentin säännöksestä. Esimerkkinä työturvallisuuslain ulkopuolisista säädöksistä voidaan mainita sähköturvallisuuslaki (410/1996) ja sen nojalla annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös sähköalan töistä (516/1996) sekä säteilyasetus (1512/1991). Tiettyjen nosto-ovien ja nostolaitteiden käyttöönotosta ja käytöstä on säädetty kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella (663/1996). Kaivosturvallisuudesta ja kaivosten nostolaitteista säädetään myös erikseen. Toisaalta nämä ja useat muut säädökset tulevat työvälineiden käytössä sovellettavaksi ehdotettujen säännösten lisäksi. Yleisesti sovellettavia ovat esimerkiksi valtioneuvoston asetus työpaikkojen terveys- ja turvallisuusvaatimuksista (577/2003), joka sisältää säännökset esimerkiksi työpaikan valaistuksesta, liikenteestä, turvallisesta kulusta ja liikkumisesta työskentelypaikoilla sekä paloturvallisuudesta ja pelastautumisesta hätätilanteissa samoin kuin suojelu- ja pelastautumisohjeista. Lisäksi on useita toimiala- ja vaara-kohtaisia säädöksiä, joita sovelletaan työvälineiden käyttöön.

Asetus sisältäisi samalla tavalla kuin kumottava valtioneuvoston päätös turvalliseen käyttöön liittyviä vaatimuksia myös työvälineen rakenteesta. Nämä vaatimukset koskisivat vähimmäisvaatimuksina niitä työvälineitä, joiden vaatimustenmukaisuudesta ei ole erikseen säädetty. Tällaisia ovat esimerkiksi ennen koneiden turvallisuudesta annetun valtioneuvoston päätöksen voimaantuloa käyttöön otetut työvälineet tai työvälineet, joiden rakennetta on työpaikalla muutettu tai joiden tekniikan kehityksessä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Rakennevaatimukset koskisivat myös käytettyjen koneiden hankintaa työpaikalle. Käyttöön otettavan työvälineen vaatimustenmukaisuudesta ja sen osoittamisesta säädetään yleisesti eräiden teknisten laitteiden vaatimuksenmukaisuudesta annetussa laissa. Lain 10 §:ssä on erityissäännös käytössä olevien teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta. Teknisistä vaatimuksista muuten säädetään edellä mainitussa valtioneuvoston päätöksessä koneiden turvallisuudesta. Tämä valtioneuvoston päätös kumotaan valtioneuvoston asetuksella koneiden turvallisuudesta. Uutta valtioneuvoston asetusta koneiden turvallisuudesta sovelletaan 29.12.2009 alkaen.

Työvälineen valmistajan ja toimittajan velvollisuuksista säädetään laissa eräiden teknisten laitteiden vaatimuksenmukaisuudesta (1016/2004) sekä sen ja aikaisemmin voimassa olleen työturvallisuuslain (299/1958) nojalla annetuissa säädöksissä. Edellä mainittuja säädöksiä sovelletaan myös työnantajaan ja työvälineen vuokraajaan,

silloin kun hän luovuttaa työvälineen markkinoille tai muun kuin työntekijänsä käyttöön.

2 §. Työvälineen valitseminen ja sijoittaminen. Ehdotettuun pykälään on koottu voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 2, 4, 15 ja 60 d §:n keskeiset vaatimukset työvälineen valinnasta ja sijoittamisesta. Työturvallisuuslain 41 §:n 1 momentissa on riittävä yleissäännös työvälineen valintaan liittyvistä vaatimuksista. Valtioneuvoston päätöksen 7 §:n säännös ergonomian huomioon ottamisesta siirrettäisiin tähän yhteyteen. Vaatimustasoa ei ole tarkoitus sinänsä muuttaa.

3 §. Työvälineen käyttöohjeet. Pykälän alkuun ehdotetaan yleissäännöstä valmistajan antamien ohjeiden huomioon ottamisesta. Ehdotukseen on yhdistetty voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 6 §:n 2 ja 3 momentin, 56 §:n ja 64 §:n säännökset. Ehdotus velvoittaa nimenomaan työnantajaa huolehtimaan siitä, että hänen johdolaan ja valvonnassa tehtävässä työvälineiden käytössä ja tarkastamisessa otetaan huomioon valmistajan ohjeet. Jos valmistajan ohjeita ei ole tai ne eivät ole riittävät työn turvallisen tekemisen kannalta, työnantajan on annettava ohjeet tai täydennettävä ohjeita työn turvalliseen tekemiseen. Työturvallisuuslain 58 §:ssä säädetään asentajan velvollisuudesta noudattaa valmistajan ohjeita. Sen lisäksi hän on velvollinen noudattamaan tässä tarkoitettuja työnantajan ohjeita. Se, joka toimeksiannosta suorittaa käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksen, on velvollinen ottamaan valmistajan ohjeet huomioon siten kuin työturvallisuuslain 59 §:ssä säädetään.

Valmistajan ohjeilla tarkoitetaan koneiden ja turvakomponenttien mukana toimitettavia kirjallisia käyttö- ja muita ohjeita. Jos alkuperäisiä asianmukaisia ohjeita ei ole saatavilla, tulee niiden sijaan laadittujen ohjeiden yleensä olla kirjalliset. Ajan tasalla pitäminen ja ohjeiden ymmärtäminen edellyttää usein myös kirjallista muotoa. Pykälässä sinänsä ei ehdoteta kirjallista muotoa.

Pykälän käyttöohjeita, ohjeiden ymmärtämistä sekä työntekijöille tiedottamista koskevat säännökset vastaavat direktiivin 89/655/ETY 6 artiklassa säädettyä.

4 §. Vaaran arviointi ja poistaminen. Pykälän 1 momentti sisältää perussäännöksen työvälineiden turvallisuuden arvioinnista. Arviointi olisi tehtävä työolosuhteiden ja muiden turvallisuuteen vaikuttavien muutosten yhteydessä. Momentissa kuvataan työvälineen käytössä yleisesti esiintyvät vaaratekijät. Momentissa on yhdistetty voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 14, 16, 17, 19 ja 25 §:n sisältämät riskit. Vaaran arvioinnissa ja poistamisessa on otettava huomioon muutkin tekijät, jotka voivat aiheuttaa tapaturman vaaraa tai terveydenhaittaa työntekijälle. Ehdotus palo- ja räjähdysvaaran, kaasun, pölyn, höyryn tai muun vuodon sekä sähkökosketuksen vaaralta suojautumisesta vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 25 §:n 1 momenttia. Ilman epäpuhtauksista, kemiallisista tekijöistä ja työssä käytettävistä vaarallisista aineista ja sähköturvallisuudesta säädetään yleisesti työturvallisuuslain 37–39 §:ssä ja ns. atex- säädöksissä sekä muussa erityislainsäädännössä. Pykälä liittyy kiinteästi 5 §:ssä ehdotettuun työvälineen jatkuvaan kunnon valvontaan.

Työnantajan yleistä huolehtimisvelvollisuutta korostaa 2 momentin säännös vaaraa aiheuttavan puutteen välittömästä poistamisesta. Työnantajan tulee vaaran poistamisessa ja tarvittavien toimenpiteiden arvioinnissa ottaa huomioon työturvallisuuslain 10 §:ssä säädettyt yleiset periaatteet ja tässä momentissa ehdotettu, nimenomai-

sesti työvälineen käytön turvallisuuteen liittyvä vaaran poistamisjärjestys. Vaatimus vastaa eräiden teknisten laitteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 4 §:ssä säädettyä valmistajan yleistä huolehtimisvelvollisuutta. Saman lain 10 §:ssä säädetään käytössä olevalle tekniselle laitteelle tehtävistä muutoksista, jotka työnantajan tulee ottaa huomioon.

Ehdotuksessa ei säädetä yksityiskohtaisesti siitä mitä teknisiä ratkaisuja työnantajan on käytettävä työvälineen käytön aiheuttamien vaarojen poistamiseksi. Uusien koneiden valmistaja voi koneen suojausta suunnitellessaan käyttää apunaan yhdenmukaistettuja eurooppalaisia standardeja. Työnantaja voi käyttää kyseisiä standardeja apunaan suunnitellessaan käytössä olevan koneen turvallisuusratkaisuja, esimerkiksi puristimen käsivahinkovaaran poistamista. Suomen Standardisoimisliitto julkaisee yhdenmukaistetut standardit kansallisina standardeina.

5 §. Työvälineen toimintakunnon varmistaminen. Pykälän 1 momentti vastaa eräin säännösmuutoksin voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 8 §:n 1 ja 2 momenttia. Työnantajan tulee työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla huolehtia työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä ja mahdollisuuksien mukaan estää vaara- ja haittatekijöiden syntyminen. Lisäksi työnantajan tulee järjestelmällisesti selvittää ja arvioida työn vaarat ja varmistaa siten myös työvälineen turvallisuus. Tätä varten työnantajalla tulisi olla käytössä asianmukaiset kunnossapito- ja valvontamenettelyt. Menettely mahdollistaisi työvälineen riittävän huollon ja oikea-aikaiset korjaukset. Työvälineen turvallisuudesta huolehdittaisiin jatkuvalla ja oikea-aikaisella huollolla ja kunnossapidolla. Vaatimus huoltokirjan ajan tasalla pitämisestä liittyy 3 §:n 1 momentissa säädettyyn valmistajan antamien ohjeiden huomioon ottamiseen. Huoltokirjan ajantasaisuudesta säädetään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 21 §:n 2 momentissa.

Voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 73 ja 77 §:n perusteella tarkastetut epäkeskopuristimet ja muut laitteet tarkastetaan ja testataan tarvittaessa tämän pykälän perusteella tapauskohtaisesti, kuten muutkin työvälineet. Esimerkkeinä soveltuvista vaaran selvityskeinoista mainitaan pykälässä tarkastukset ja testaukset, jotka tulevat direktiivistä 89/655/ETY samoin pätevyysvaatimukset. Työnantajalla tulee olla työturvallisuuslain nojalla hallussaan selvitys ja arviointi vaaroista ja niiden edellyttämistä toimenpiteistä. Asetuksessa ei ehdoteta tälle erityistä kirjaamisenmenettelyä. Tarkastuksessa tai tutkimuksessa voi olla tarpeellista pystyä osoittamaan miten työvälineen jatkuva toimintakunnon seuranta on järjestetty.

6 §. Suojusten ja turvalaitteiden ominaisuudet. Pykälä on säädösteknisin muutoksin samansisältöinen voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 17 §:n kanssa.

7 §. Varoituslaitteet ja merkinnät. Pykälä perustuu olennaiselta osaltaan voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 23 §:ään.

8 §. Hallintalaitteet ja ohjausjärjestelmät. Pykälä vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 10 §:n 1, 2 ja 4 momenttia.

9 §. Työvälineen käynnistäminen. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 11 §:ää. Ehdotettu 3 momentti on siirretty voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 10 §:n 3 momentista tähän yhteyteen.

10 §. Työvälineen pysäyttäminen ja hätäpysäytys. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 12 §:ää.

11 §. Energialähteestä erottaminen. Pykälä vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 22 §:ää.

12 §. Kunnossapitotyön turvallisuus. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 21 §:ää. Pykälään on tehty vähäisiä säädösteknisiä muutoksia. Pykälässä säädetään niiden toimenpiteiden turvallisuudesta, jotka tehdään 4 §:ssä säädetyn työvälineen toimintakunnon varmistamiseksi.

13 §. Sääolot. Pykälään on koottu voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen sääolojen huomion ottamista koskevat 60 c §:n korkealla tehtävän työn ja 52 §:n nosturin ulkokäytön vaatimukset. Salaman vaikutukselta suojautuminen tulee ottaa huomioon yleisten säännösten perusteella. Asianomaisen direktiivin yksityiskohtaisen artiklan vuoksi siitä ehdotetaan vielä uutta nimenomaista säännöstä 3 momentiksi.

14 §. Erityiset pätevyysvaatimukset. Ajoneuvo- ja kuormausnosturilla tarkoitettaisiin pykälän 1 ja 2 momentissa samaa kuin voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 59 §:ssä. Ajoneuvonosturinkuljettajan pätevyysvaatimuksia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vain yli viisi tonnia nostavien nostureiden kuljettajilta edellytetään alan ammattitutkintoa tai sen soveltuvaa osaa. Ajoneuvonosturien, torninosturien ja eräiden kuormausnosturien kuljettajilta edellytetään ammattitutkintoa tai sen soveltuvaa osaa. Ammattitutkinnon soveltuva osa on pätevyysvaatimuksena torninosturinkuljettajalle uusi. Ammattitutkinnon soveltuva osa olisi riittävä esimerkiksi rakennustyömaan ja kaupan varastojen ja eräiden pienten torninostureiden (linkkunostureiden käyttö) käyttäjille, jotka toimivat nyt yleisesti poikkeusluvilla. Torninosturinkuljettajan ja kuormausnosturinkuljettajan pätevyysvaatimukset ovat nykyisiä vastaavat.

Asianomainen työsuojeluviranomainen voisi nykykäytäntöä vastaavasti antaa työnantajan hakemuksesta työmaakohtaisen luvan pykälässä tarkoitetun nosturin käyttämiseen ilman ammattitutkinnon tai sen soveltuvan osan suorittamista, jos käyttäjän kyky ja taito ja käytön turvallisuus voidaan muulla tavoin varmistaa. Tämän tyyppisiä poikkeuslupia on annettu esimerkiksi ulkomaalaisille työkohteille. Asetuksen säännöksiä koskevasta yleisestä poikkeuslupamenettelystä sen sijaan luovuttaisiin.

Uusi vaatimus on trukin ja henkilönostimen kuljettamiseen vaadittava työnantajan kirjallinen lupa. Luvassa tulisi eritellä, minkä tyyppisten trukkien tai henkilönostimien käyttöön lupa on tarkoitettu. Ennen luvan antamista työnantajan on varmistettava, että työntekijällä on riittävä kyky ja taito lupaan kuuluvan laitteen käyttämiseen. Trukin kuljettamisella tarkoitetaan tässä kuorman tai materiaalin siirtämistä ja käsittelemistä moottorikäyttöisellä trukilla. Henkilönostimella tarkoitetaan samaa kuin voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä. Kirjallinen lupa tulisi olla nimenomaisesti henkilönostimen hallintalaitteita käyttävällä työntekijällä. Henkilönostimen lisäksi henkilöiden nostaminen on eräissä tilanteissa sallittu myös valtioneuvoston päätöksessä henkilönostoista nosturilla ja haarukkatrukilla säädetyn edellytyksin. Sen mukaan haarukkatrukin kuljettajalla tulee olla vuoden kokemus laitteen kuljettamisesta.

Työnantajan tulee käyttökokeella tai muulla luotettavalla tavalla varmistaa, että kuljettaja on tarkoitetun laitteen käyttöön pätevä ja että hän osaa oikeat ja turvalliset työtavat tässä työympäristössä. Asianomainen ammattitutkinnon osa on sellaisenaan riittävä osoitus kuljettajan kyvyistä ja taidoista.

Ulkomaisen tutkinnon hyväksymisen 1 ja 2 momentissa tarkoitetuksi pätevyudeksi ratkaisisi Uudenmaan työsuojelupiirin työsuojelutoimisto valtakunnallisesti samalla tavoin kuin nykyään. Ulkomaalaisten tutkintojen hyväksymisessä noudatetaan lakia ammattipätevyyden tunnustamisesta (1093/2007). Perussäännös ulkomaalaisista tutkinnoista on työturvallisuuslain 14 §:n 2 momentissa.

Oppilaitokselle on voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 60 §:n nojalla oikeus antaa pätevyyteen tähtäävässä koulutuksessa oppilaalle tilapäinen käyttöluupa. Menettelyä ei pidetä enää tarpeellisenä. Työturvallisuuslain 11 §:n mukaan vaarallista työtä saa tehdä pätevän henkilön välittömässä valvonnassa. Turvallisuuden kannalta on tarpeellista, että oppilaitos arvioi oppilaan kyvyt ja taidot ennen nosturin käyttöä. Nosturin käytön opettelemisen tulee kuitenkin aina tapahtua pätevän henkilön välittömässä valvonnassa.

Työturvallisuuslain 11 §:n mukaan tässä tarkoitetun vaarallisen työn tekijän tulee olla paitsi siihen pätevä myös henkilökohtaisten edellytystensä puolesta työhön soveltuva. Erityistä valtuussäännöstä henkilökohtaisista edellytyksistä tarkemmin sääntämiin ei työturvallisuuslaissa ole. Työnantajan yleisestä velvollisuudesta huolehtia työntekijöiden terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä koskevista vaatimuksista säädetään työterveyshuoltolaissa (1383/2001). Valtioneuvoston asetus terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä (1485/2001) ja Terveystarkastukset työterveyshuollossa (ns. sininen kirja) sisältävät vaatimuksia ja ohjeita mm. nosturinkuljettajan terveystarkastuksista.

2 luku Liikkuvia työvälineitä koskevat täydentävät vaatimukset

Luku sisältää omalla käyttövoimalla liikkuvaa työvälinettä koskevat vaatimukset. Luvun sisältö vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 3 lukua. Säännökset koskevat lähinnä trukkeja, kaivureita, traktoreita ja muita työkoneita. Vesi-, raide- ja muusta yleisestä ajoneuvoliikenteestä säädetään erikseen.

15 §. Liikkuvan työvälineen turvallisuus. Pykälän 1 momentti vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 28 ja 41 §:ää, ja pykälän 2 momentti 33 §:ää.

16 §. Kaatumisvaaralta ja putoavilta esineiltä suojaaminen. Pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 30 ja 32 §:ää. Liikkuvaa työkonetta koskevat yleiset säännökset ja trukkia erikseen koskevat samansisältöiset vaatimukset on yhdistetty samaan pykälään. Pykälän otsikko ja sanamuodot on muutettu paremmin vastaamaan ehdotetun asetuksen rakennetta.

17 §. Ohjaamovaatimukset. Ehdotettuun pykälään on säädösteknisin muutoksin koottu voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen traktorin, kaivurin, kaivinkoneen, metsätraktorin ja metsätyökoneen 31–31 d §:ään sisältyvät ohjaamovaatimukset. Pykälää on täsmennetty koskemaan vain päältä ohjattavia koneita. Voimassa olevan 31 b §:n säännös, ettei ohjaamon sisällä saa olla suojaamattomia paineellisia

hydrauliletkuja ehdotetaan poistettavaksi, koska vaatimus on voimassa yleisten turvallisuussäännösten perusteella. Turvaohjaamoa ei edellytettäisi traktorille, jonka moottoriteho on enintään 30 kW. Säältä suojaavaa turvaohjaamoa ei edellytettäisi silloin, kun kuljettaja ei altistu sääoloille. Tällaisia tapauksia ovat esimerkiksi rakennusten perustuksilla tai muuten sisätiloissa käytettävät ns. minikaivurit. Kaatumisvaaraan sovelletaan, mitä 16 §:ssä säädetään.

18 §. Energiansiirtolaitteiden turvallisuus. Pykälä on samansisältöinen voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 29 §:n kanssa.

19 §. Suojaaminen pakokaasuilta. Pykälä on samansisältöinen kuin voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 42 §.

3 luku Nostolaitteita koskevat täydentävät vaatimukset

Luku vastaa olennaiselta sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 5 lukua. Nostolaitteilla tarkoitetaan nostureita, nostimia ja muita teknisiä laitteita, joita käytetään kuorman nostamiseen ja laskemiseen.

20 §. Nostotyön suunnittelu ja nostolaitteen valinta. Pykälä vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 35 §:n 3 momenttia, 44 §:n 1 momenttia, 46 §:n 1 momenttia sekä 47 ja 48 §:ää. Poikkeus taakan alla työskentelyn kiellosta ehdotetaan siirrettäväksi 2 momentiksi.

21 §. Nostolaitteen käyttö. Pykälä vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 34 §:ää, 35 §:n 3 momenttia, 44 §:n 2 momenttia sekä 50 ja 51 §:ää. Vaatimukset ehdotetaan laajennettavaksi nostureista kaikkiin nostolaitteisiin.

22 §. Nostolaitteen ja sen lisälaitteiden merkinnät. Ehdotettu pykälä vastaa sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 35 ja 36 §:ää sekä 44 §:n 3 momenttia.

23 §. Nosturin lisävaatimukset. Nosturilla tarkoitetaan konekäyttöistä nostolaitetta, jota käytetään kuorman nostamiseen, laskemiseen ja siirtämiseen ja jossa kuorma liikkuu ainoastaan nostoköyden, -ketjun tai vastaavan rakenteen ohjaamana. Nosturina pidetään myös sellaista nostolaitetta, jossa kuorman heiluntaa rajoitetaan nosturin mukana siirtyvillä laitteilla. Pykälä vastaa olennaiselta sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 37 §:ää, 44 §:n 3 momenttia, 49 §:ää sekä 53–55 §:ää eräin säädösteknisin muutoksin.

Nosturin ohjauspaikkoihin ja säännöllistä huoltoa vaativiin kohteisiin on oltava asianmukaiset ja turvalliset kulkutiet. Esillä on ollut myös kysymys hissien käyttämisestä torninosturiin kulkemisessa. Vaatimus ja sen jatkoselvittäminen liittyy lähinnä rakennusalaan.

24 §. Nostoapuvälineet. Pykälässä ehdotetut nostoapuvälineen merkinnät ja käytön rajoitukset ovat samansisältöiset kuin rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston päätöksen (629/1994) 30 §:ssä. Menettely on osoittautunut rakennustyössä turvallisuuden kannalta toimivaksi. Nostoapuvälinettä, josta puuttuu suurinta sallittua kuormaa osoittava merkintä ei saa käyttää. Nostoapuvälineen säilyttäminen ja valinta perustuvat voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 58 §:ään.

25 §. *Henkilönostot.* Pykälän 1 momentissa ehdotetaan voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 45 §:n mukaisesti, että henkilöiden nostaminen olisi sallittua ainoastaan siihen tarkoitukseen valmistetulla nostolaitteella. Nosturin ja haarukkatrukin käyttämisestä henkilönostoihin annettu valtioneuvoston päätös muodostaa poikkeuksen 1 momentin pääsäännöstä. Kurottaja ei ole edellä tarkoitettu nosturi tai haarukkatrukki. Sen käyttäminen henkilönostoihin edellyttää aina pääsäännön mukaista menettelyä. Pykälän 2 momenttiin on koottu henkilön nostamiseen tarkoitettun työvälineen valintaan liittyvät turvallisuusvaatimukset. Momentti vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 38 §:ää. Vaatimukset koskevat tavanomaisen henkilönostimen lisäksi henkilön kuljetukseen tarkoitettuja rakennushissejä ja riipputelineitä, joita koskevat valtioneuvoston päätökset on tarkoitus kumota. Siltä osin kuin riipputelineet täyttävät henkilönostimen vaatimukset niihin sovelletaan näitä koskevia vaatimuksia. Valtioneuvoston päätöksen työturvallisuuslain soveltamisesta riipputelineisiin ja niiden tarkastukseen (769/1982) erityiset turvallisuusvaatimukset ehdotetaan siirrettäväksi tämän pykälän 2 momenttiin. Henkilönostokorissa olisi tarvittaessa käytettävä henkilökohtaisia putoamissuojaimia. Teleskooppi- ja nivelpuominostureissa vaatimus olisi ehdoton, muissa nostureissa se riippuisi suoritetusta riskinarvioinnista. Vaatimus perustuu henkilönostolaitteilla sattuneisiin tapaturmiin ja niiden tutkimuksiin. Henkilönostimen kuljettajan pätevyysvaatimuksista säädetään 14 §:ssä ja tarkastusvaatimuksista 5 luvussa sekä asetuksen liitteessä.

4 luku Korkealla tehtävään tilapäiseen työhön tarkoitettun työvälineen vaatimukset

Lukuun on sellaisenaan 26–31 §:ksi koottu direktiivin 2001/45/EY täytäntöönpanemiseksi säädetyt voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 60f–60k §:t.

30 §. *Tikkaiden käyttö ja sijoittaminen.* Pykälän otsikkoa ehdotetaan muutettavaksi paremmin sen sisältöä vastaavaksi. Tästä syystä ehdotetaan myös, että tikkaiden käyttöä työalustana koskeva 4 momentti siirretään 1 momentiksi, ja siihen lisätään säännös, ettei nojatikkaita saisi käyttää työalustana. Vaatimus vastaa tältä osin rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston päätöksen 25 §:ää.

5 luku Käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset sekä kunnonvalvontajärjestelmä

Lukuun on eräin tarkennuksin koottu perusvaatimukset voimassaolevan valtioneuvoston päätöksen vaarallisen koneen käyttöönotto- ja määräaikaistarkastussäännöksistä. Nimenomaiset säännökset tarkastusvaatimuksista koskisivat sen tyyppisiä vaarallisia työvälineitä, joiden tarkastus on säädetty erikseen hyväksytyn (sertifioidun) asiantuntijan tai asiantuntijayhteisön tehtäväksi. Erityisistä teknikkotason tarkastajan tarkastuksista luovuttaisiin. Pienet kuormausnosturit ja teollisuuden nosturit tulisivat uusina laitteina vähintään asiantuntijan tarkastettavaksi. Määräaikaistarkastus voitaisiin korvata kunnonvalvontajärjestelmällä. Tarkastuksen suorittajien pätevyys määräytyisi tarkastuksen kohteen vaativuuden mukaan. Kunnonvalvontajärjestelmän tulisi olla asiantuntijayhteisön hyväksymä (sertifioima).

32 §. *Yleiset säännökset käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksista.* Pykälässä ehdotetaan, että liitteessä mainituille työvälineille on tehtävä oikean asennuksen ja turvallisen toimintakunnon varmistamiseksi päteväksi todetun asiantuntijan (eri termi kuin aiemmin) tai asiantuntijayhteisön toimesta käyttöönotto- ja määräaikaistarkastukset. Laiteryhmäkohtaisista tarkastuksista ja tarkastuksen tekijöistä säädettäisiin asetuksen

liitteessä. Pykälän 3 momentin kielto käyttää tarkastamatonta laitetta vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 8 §:n 3 momenttia.

Tarkastuksista on vastuussa se työnantaja, jonka lukuun laitteella tehdään työtä riippumatta siitä, kuka on laitteen haltija tai kuka laitetta käyttää. Käytännössä tarkastukset toteuttaa laitteen omistaja. Jos työssä on tarkoitus käyttää vuokrattua laitetta, tulee työnantajan tällöinkin varmistaa, että laitteelle on tehty tai tarvittaessa tehdään käyttöönottotarkastus tai määräaikaistarkastus ennen laitteen kutakin käyttöönottoa.

33 §. Käyttöönottotarkastus. Ehdotettu pykälä perustuu voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 62 ja 78 §:ään. Asetuksessa vaatimukset on koottu yhteen pykälään. Sanamuotoihin on tehty eräitä säädösteknisiä muutoksia. Vaatimusten yleistä sisältöä ja tavoitteita ei ole tarkoitus muuttaa. Ensimmäisellä käyttöönotolla tarkoitetaan laitteen ensimmäistä käyttöönottoa Suomessa. Käyttöönottotarkastuksessa tarkastettaisiin sellaisen laitteen oikea asennus, jonka turvallisuus on riippuvainen siitä. Erityisesti tarkastettaisiin, että käyttöolosuhteet vastaavat valmistajan tarkoittamia olosuhteita, asennuksessa on noudatettu valmistajan antamia ohjeita, valmistajan tarkoittamat kulutiet sekä suojukset ja turvalaitteet on asennettu paikalleen ja että ne toimivat valmistajan edellyttämällä tavalla. Käyttöönottotarkastus tulee uusaa, jos tarkastettavaan laitteeseen on tehty merkittäviä muutos- ja korjaustöitä tai kun laite on asennettu uuteen paikkaan käyttöönotettavaksi. Käyttöönottotarkastuksella ei tarkoiteta kuitenkaan liikkuvien nostolaitteiden siirron jälkeistä käyttöönottoa työpäikällä. Käyttöönottotarkastuksella ei tarkoiteta myöskään valmistajaan kohdistuvaa laitteen vaatimustenmukaisuuden tarkastamista. Ajoneuvonostureiden ja henkilönostinten käyttöönottotarkastuksista luovuttaisiin niin, että käyttöönottotarkastus pitäisi tehdä siinä tapauksessa, että laitteelle on tehty 33 § 1 momentin tarkoittamia merkittäviä muutostöitä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että nostolaitteelle olisi rakenteiden lujuuden ja vakavuuden varmistamiseksi tehtävä valmistajan ohjeiden mukaan koekuormitus ylikuormalla. Koekuormituksesta päättäisi tarkastuksen suorittaja ottamalla huomioon valmistajan antamat ohjeet. Valmistajan antamien ohjeiden huomioon ottamisesta säädetään asetuksen 3 §:n 1 momentissa. Voimassa olevassa valtioneuvoston päätöksessä on koekuormituksen osalta viitattu standardiin SFS 4261. Asianmukaista standardia voidaan käyttää arvioinnissa apuna, mutta nimenomaisesti siihen ei enää säännöksessä viitattaisi.

Koekuormitus tehdään nosturille ennen sen ensimmäistä käyttöönottoa. Koekuormituksessa tehdään nosturilla kaikki normaalikäytön mukaiset liikkeet erityistä varovaisuutta noudattaen. Sen tarkoituksena on saada lisävarmuutta siitä, että nosturin vakavuus ja rakenteiden lujuus on riittävä. Ensisijaisesti toimitaan valmistajan ohjeiden mukaan, mutta mikäli valmistaja ei ole antanut erityisiä ohjeita voidaan toimia seuraavasti: Kuorman suuruus määräytyy nosturin suurimman sallitun kuorman (SSK) perusteella seuraavasti:

Suurin sallittu kuorma (t)	Koekuorma (t)
alle 20	1,25 x SSK
20 ... 50	SSK + 5
yli 50	1,10 x SSK

Jos SSK muuttuu nostosäteen, puomin pituuden, vaihteen asennon tms muuttuessa, on nosturi kuormitettava suurimpia rasitustiloja vastaavilla kuormilla.

34 §. Määräaikaistarkastus. Ehdotettu pykälä perustuu voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 63 ja 77 §:n periaatteisiin. Ensimmäinen määräaikaistarkastus tehtäisiin vuoden kuluessa laitteen käyttöönottotarkastuksesta tai ellei laitteelle ole tehtävä käyttöönottotarkastusta, vuoden kuluessa sen tosiasiallisesta käyttöönotosta.

Ehdotettu 2 momentti antaa tarkastuksen suorittajalle mahdollisuuden pidentää ja velvollisuuden lyhentää 1 momentissa säädettyä oletusarvoista vuoden tarkastusväliä samalla tavoin kuin voimassa olevan päätöksen 63 § 2 momentissa. Arviointiperusteet vastaavat lähtökohtaisesti voimassa olevia perusteita. Tarkastajan tulee merkitä seuraavan tarkastuksen ajankohta ja tarkastuksen olennainen sisältö tarkastuspöytäkirjaan. Tarkastuspöytäkirjasta säädettäisiin tarkemmin asetuksen 38 §:ssä.

Pykälän 1–4 momenteissa säädettäisiin määräaikaistarkastuksia koskevista yleisistä vaatimuksia ja 5 momentissa nostolaitteen määräaikaistarkastusta koskevia erityisvaatimuksia. Nostolaitteelle tehtävä koeajo ja koekäyttö perustuvat voimassaolevaan käytäntöön. Niiden sisällöstä päättäisi tarkastuksen suorittaja tapauskohtaisesti ottamalla huomioon valmistajan antamat ohjeet ja käytännön kokemukset. Nimenomaisesti standardiivaatuksesta tässäkin luovuttaisiin.

Nosturin käyttöturvallisuuden varmistamiseksi määräaikaistarkastuksen yhteydessä nosturille tehdään joko suurimmalla sallitulla kuormalla tai työpaikalla esiintyvällä suurimmalla kuormalla koekäyttö, jonka yhteydessä nosturilla tehdään koeajo eli ajetaan kaikki normaalikäytön mukaiset liikkeet ja tarkkaillaan muutoksia nosturin ominaisuuksissa, kuten rakenteita, ääniä, liikeratoja. Koekäytön jälkeen tarkastetaan tarvittaessa ainetta rikkomatonta menetelmää käyttäen teräsrakenteiden kunto, turvalaitteiden toiminta ja muut turvallisuustekijät.

35 § Perusteellinen määräaikaistarkastus. Pykälässä säädetään nostolaitteelle tehtävästä tavanomaista perusteellisemmasta määräaikaistarkastuksesta. Tarkastuksen tavoitteena on havaita riittävän ajoissa nostolaitteen teräsrakenteiden väsymisen aiheuttama rakenteiden vaurioituminen ja estää näin vaurioitumisen aiheuttamien vaarojen syntyminen. Lähtökohtana perusteellisen tarkastuksen ajankohdan määrittämiselle on nostolaitteen todellisen (toteutuneen) käytön vertaaminen valmistajan määrittelemiin suunnittelurajoihin. Valmistaja kuvaa nostolaitteen suunniteltua käyttöä ns. nosturiluokalla, joka määräytyy valmistajan valitsemien suunnittelurajojen, kuten kuormitustoistuvuus (nostojen lukumäärä nostolaitteen eliniän aikana) ja kuormaspektri (nostettavien kuormien suhde nimelliseen kuormaan), mukaan. Nosturiluokan määrittely tehdään esim. standardin EN 13001 tai vastaava FEM- tai DIN-standardin avulla.

Pykälän ensimmäisessä momentissa määritellään perusteellisen määräaikaistarkastuksen ajankohta silloin kun tunnetaan valmistajan asettamat suunnittelurajat ja tiedetään laitteen todellinen käyttö. Nostolaitteen käyttöönottotarkastuksessa tai ensimmäisessä määräaikaistarkastuksessa suunnittelurajat on selvitettävä ja kirjattava pöytäkirjaan. Tämän jälkeen jokaisessa määräaikaistarkastuksessa tarkastajan tehtävä on seurata, onko nostolaite valmistajan suunnittelemassa käytössä, eli tarkastaja vertaa nostolaitteen todellista, toteutunutta käyttöä suunniteltuun käyttöön mikäli mahdol-

lista. Kun valmistajan asettamat suunnittelurajat lähestyvät määräaikaistarkastuksen tekijä kirjaa pöytäkirjaan perusteellisen määräaikaistarkastuksen ajankohdan. Silloin kun laitteen todellisesta käytöstä ei ole tietoa tai suunnittelurajojen lähestymistä ei pystytä arvioimaan käytetään toista vaihtoehtoa eli perusteellinen tarkastus tehdään 10 vuoden kuluessa ensimmäisestä käyttöönotosta. Määräaikaistarkastuksen tekijä siis arvioi perusteellisen tarkastuksen ajankohdan ja esittää sen nostolaitteen tarkastuspöytäkirjassa.

Perusteellisessa määräaikaistarkastuksessa puretaan nosturin rakenneosia siinä määrin kuin se on tarpeen, jotta tarkastaja voi luotettavasti arvioida nostolaitteen teräsrakenteiden ja koneistojen kuntoa. Tarvittaessa tarkastajan tulee käyttää ainetta rikkomattomia tarkastusmenetelmiä, kuten röntgentutkimusta, ultraäänitutkimusta, magneettijauhetutkimusta yms. sellaisten vikojen havaitsemiseksi, joita muuten ei voida luotettavasti havaita. Yleensä perusteellinen tarkastus on hyvä ajoittaa peruskorjauksen yhteyteen, koska tarkastuksen jälkeen ennen käyttöönottoa tarvitaan todennäköisesti korjaustoimenpiteitä.

Pykälässä säädetty tarkastus vastaa tarkoitukseltaan voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 65 §:ää ainetta rikkomattomista tarkastuksista.

36 §. Kunnanvalvontajärjestelmä. Ehdotuksen 5 §:n mukaan kaikki työvälineet olisi säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla pidettävä turvallisena koko niiden käyttöajan. Eräille teknisille laitteille olisi lisäksi tehtävä käyttöönotto- tai määräaikaistarkastus asiantuntijan tai asiantuntijayhteisön toimesta siten kuin asetuksen 32–34 §:ssä ehdotetaan. Asetuksen 36 §:ssä ehdotetaan, että määräaikaistarkastukset voidaan tehdä kunnanvalvontajärjestelmän osana. Asetus ei sinänsä edellyttäisi kunnanvalvontajärjestelmän luomista vaan sen toteuttaminen on vapaaehtoista. Työnantaja voisi vaihtoehtoisesti järjestää määräaikaistarkastukset vaikutukseltaan niitä vastaavalla kunnanvalvontajärjestelmällä. Pykälässä edellytettäisiin, että kunnanvalvontajärjestelmän hyväksyy ja sen toimivuutta valvoo akkreditoitu asiantuntijayhteisö.

Pykälän 2 momentissa esitetään kunnanvalvontajärjestelmän kirjallisen kuvauksen sisältö. Kunnanvalvontajärjestelmästä tulisi käydä ilmi miten kunkin järjestelmän piiriin kuuluvan laitteen kuntoa seurataan, esimerkiksi kuinka usein, miten ja kenen toimesta laitteet tarkastetaan. Kirjallisen kuvauksen olisi oltava työpaikalla asianomaisten työntekijöiden nähtävänä ja tarvittaessa työsuojeluviranomaiselle esitettävissä. Laitteen tarkastuksessa on huolehdittava, että tarkastuksen tekijällä on riittävä pätevyys arvioida laitteen vikoja ja tarvittavia korjaus- ja huoltotoimenpiteitä. Lisäksi järjestelmästä tulisi käydä ilmi henkilöiden tehtävät ja vastuut. Laitteiden oikea-aikaisia ja riittäviä tarkastus- ja huoltotoimenpiteitä varten olisi kerättävä jatkuvasti tietoa laitteen turvalliseen käyttöön liittyvistä riskeistä ja havainnoista. Järjestelmän dokumentaation avulla pitäisi pystyä helposti arvioimaan, onko toimittu järjestelmän mukaisesti.

Kunnanvalvontajärjestelmän toimivuutta valvoisivat asiantuntijayhteisö ja työsuojeluviranomaiset. Jotta asiantuntijayhteisö ja työsuojeluviranomaiset voisivat tehokkaasti valvoa kunnanvalvontajärjestelmän toimivuutta, siihen tulisi kirjata kunnanvalvontajärjestelmän kuvauksessa mainitut, työpaikalla tehty nostolaitteiden kunnan seuranta- ja huoltotoimenpiteet. Järjestelmän toimivuuden arvioinnissa

otettaisiin huomioon nostolaitteiden kunto. Jos kunnonvalvontajärjestelmällä ei voida saavuttaa vähintään samaa turvallisuustasoa kuin tavanomaisilla määräaikaistarkastuksilla, asiantuntijayhteisö ei voisi sitä hyväksyä. Vastaavasti työsuojelupiirin työsuojelutoimisto voi velvoittaa työnantajan suorittamaan normaalit määräaikaistarkastukset, jos kunnonvalvontajärjestelmä ei vastaa säädettyjä vaatimuksia eikä epäkohtaa voida muutoin poistaa.

Työsuojeluvaltuutetulla ja nostolaitteen pääasiallisella käyttäjällä tai, ellei häntä ole, muulle käyttäjälle on mahdollisuuksien mukaan varattava tilaisuus osallistua kunnonvalvontajärjestelmän toimivuuden arviointiin samalla tavalla kuin tarkastuksiin osallistumisista ehdotetaan 37 §:ssä.

37 §. Tarkastuksen suorittajat. Työturvallisuuslain 43 §:n mukaan tarkastuksen suorittajan tulee olla tehtävään pätevä työnantajan palveluksessa oleva tai muu henkilö. Pätevyyden määrittelyssä otetaan huomioon perehtyneisyys kyseisen työvälineen rakenteeseen, käyttöön ja tarkastamiseen. Vaarallisen koneen, työvälineen tai muun laitteen tarkastuksen saa suorittaa vain riippumaton asiantuntija tai asiantuntijayhteisö. Pykälässä ehdotetaan annettavaksi tarkemmat säännökset tarkastajan riippumattomuudesta ja pätevyyden toteamisesta.

Tarkastuksen suorittajan pätevyysvaatimus määräytyisi tarkastuksen vaativuuden mukaan. Vaativimmat laitteet tarkastaa asiantuntijayhteisö ja muut laitteet asiantuntija. Asiantuntijan pätevyysvaatimukset voivat vaihdella laitteen ja työn vaatimusten mukaan. Pykälän 2 momentissa määriteltäisiin vähimmäisvaatimukset paitsi tarkastajan pätevyydelle myös tarkastajan riippumattomuudelle. Käytännössä vaatimukset koskevat asiantuntijaa. Tarkastuksen suorittajan arvion tulee perustua itsenäiseen osaamiseen. Tarkastajan omat tavoitteet ja sidonnaisuudet eivät saisi vaikuttaa hänen arvionsa oikeellisuuteen. Näin ollen oman nostolaitteen tarkastaminen ei olisi mahdollista. Sen sijaan tarkastaja voisi olla palvelusuhteessa nostolaitteenomistajaan tai haltijaan. Hänellä tulisi olla tehtävän suorittamiseen riittävät kyvyt ja taidot sekä riittävä työnantajasta riippumaton ammatillinen osaaminen. Saman henkilön ei tulisi työnantajayhteisössä suorittaa sekä huoltoa että tarkastusta. Tavoitteena tulisi olla, ettei omaa työtä tarkastettaisi. Vaikka päteväksi todetun asiantuntijan tarkastuksiin ei sellaisenaan sovelleta hallintolakia, ainakin työpaikan ulkopuolisen asiantuntijan on toiminnassaan hyvä noudattaa hyvän hallinnon periaatteita ja julkisuusvaatimuksia. Asiantuntijayhteisöllä on tiukat riippumattomuus- ja menettelyvaatimukset, jotka arvioidaan pätevyyden hyväksynnän yhteydessä.

Ehdotuksen mukaan asiantuntijayhteisön ja asiantuntijan pätevyys määräytyy vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetun lain mukaan. Asiantuntijan pätevyyden toteaa sen 4 §:ssä tarkoitetun arviointielimen päteväksi toteama sertifiointielin. Sertifiointielin antaa pätevyydestä tarkastajalle sertifikaatin. Tällä hetkellä nostolaitteiden tarkastajien sertifiointeja tekee Inspecta Sertifiointi Oy. Myös muut tahot voivat ryhtyä sertifiointielimiksi kun niiden pätevyys on todettu edellä mainitun lain mukaisesti.

Sellaiset tarkastajat, jotka ovat toimineet nykyisen käyttöpäätöksen 66 §:n tarkoitamina tarkastajina ja voivat osoittaa tehneensä tarkastuksia, voisivat saada hakemuksesta sertifiointiin siirtymäkaudeksi, jonka aikana heidän on sitten suoritettava

tutkinto. Siirtymäkausi olisi 3 vuotta. Samoin pitkäaikaisella kokemuksella voisi päästä suoraan tutkintoon tarvitsematta osoittaa, että on saanut koulutusta.

Asiantuntijayhteisön hyväksyy mainittu arviointielin, joka antaa yhteisölle akkreditoinnin. Asiantuntijayhteisön ja asiantuntijan on pyydettäessä esitettävä tarkastuksen tilaajalle ja työsuojeluviranomaiselle todistus pätevyydestään ja kirjallinen kuvaus tarkastusmenetelmästä.

Asiantuntijayhteisön pätevyysvaatimusten osoittaminen vastaa voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 69 §:n 1 momentissa säädettyä menettelyä ja asiantuntijan pätevyyden osoittaminen 70 §:n 1 momenttia. Asiantuntijayhteisön ja asiantuntijan pätevyyden on voinut saada myös sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön päätöksellä. Tämä mahdollisuus ehdotetaan poistettavaksi samoin kuin pätevyyden osoittaminen ammattitutkinnon soveltuvalla osalla. Soveltuvaa ammattitutkinnon osaa ei ole ollut.

Voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 66 §:n tarkoittamat teknillisen oppilaitoksen teknikkotason tai vastaavan opistotason koulutuksen saaneen henkilön vastuulla suoritettavat tarkastukset tekisi asiantuntija. Tällaisia laiteryhmiä olisivat kuormausnosturit, joiden kuormamomentti on alle 25 tonnimetriä tai joille ei vaadita asiantuntijalaitoksen tarkastusta sekä yli 500 kg nostavat muut nosturit. Teknikkotason koulutusta ei enää järjestetä. Pätevyyttä ei ole tarkoituksenmukaista määritellä koulutuksen, vaan osaamisesta annetun näytön perusteella. Tarkastajien sertifiointia voidaan olettaa lisäävän tarkastusten tehokkuutta ja pätevyyttä sekä toiminnan läpinäkyvyyttä.

38 §. Tarkastuspöytäkirjat ja tarkastusmerkintä. Pykälä vastaa lähtökohdiltaan ja sisällöltään voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 72 ja 80 §:ää. Ehdotettu säännös koskee tässä luvussa säädettyjä tarkastuksia. Asetusehdotuksen 4 §:ssä tarkoitettua vaaran arvioinnin ja poistamisen sekä 5 §:ssä tarkoitettua työvälineen toimintakunnon varmistamiseen liittyvien toimenpiteiden kirjaamiseen ja dokumentointiin sovelletaan työturvallisuuslain 10 §:n velvollisuutta. Työnantajalla tulee olla hallussaan työn vaarojen selvittäminen ja arviointi, joka on pidettävä ajan tasalla. Pöytäkirjan säilyttämisvelvollisuutta ei enää sidottaisi määräaikaan vaan se olisi oltava saatavilla niin kauan kuin tarkastettava työväline on käytössä. Työvälineen hallinnan siirtyessä tulisi huolehtia, että tarkastuspöytäkirjat siirtyvät työvälineen mukana. Tarkastuspöytäkirjojen säilyttäminen olisi tarpeellista perusteellisen määräaikaistarkastuksen ajankohdan määrittämisessä. Viimeksi tehdyn käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksen taikka kunnonvalvontajärjestelmän tarkastuksen pöytäkirjan tulisi aina olla työvälineen mukana tai sen välittömässä läheisyydessä.

Tarkastuspöytäkirjan sisältöä ehdotetaan tarkennettavaksi. Tarkastuksessa selvitetään, täyttääkö kohteena oleva työväline sille asetetut turvallisuusvaatimukset. Tarkastus suoritetaan yleensä työpaikalla. Tarkastukseen osallistuu tarkastajan lisäksi yleensä tilaajan edustaja ja mahdollisuuksien mukaan 37 §:n 3 momentissa tarkoitettut työntekijät. Tarkastukseen voi osallistua myös muita asiantuntijoita. Tarkastuspöytäkirjaan tulisi siten merkitä ainakin tarkastajan nimi ja asema, tarkastuksen ajankohta ja suorituspaikka sekä tarkastuksen kohde. Lisäksi pöytäkirjaan tulisi merkitä tarkastuksessa mukana olleet sekä tarkastuksen aikana kuullut henkilöt, tarkastuksessa havaitut puutteet sekä perustellut johtopäätökset. Tarkastuspöytäkirjaan ehdotetaan omaksi kohdaksi aina merkittäväksi tarkastajan arvio seuraavan tarkastuksen

ajankohdasta ja sisällöstä. Pääsääntöisesti tarkastus tehtäisiin tavanomaisena tarkastuksena vuoden kuluessa tästä tarkastuksesta.

Tarkastuksesta tehtävää merkintää koskeva vaatimus on voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen mukaan koskenut vain torninosturia. Vaatimus ehdotetaan laajennettavaksi kaikkiin liitteessä mainittuihin nostolaitteisiin. Kunnanvalvontajärjestelmän piiriin kuuluvat laitteet merkittäisiin vastaavasti.

39 §. Voimaantulo. Asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1. päivänä tammikuuta 2009.

Tällä asetuksella ehdotetaan käyttöasetuksen lisäksi kumottavaksi pulttipistoolin, rakennushissin ja riipputelineiden käyttöä koskevat erityissäännökset. Niiden valmistajaa koskevat vaatimukset kumotaan koneiden turvallisuudesta annettavalla valtioneuvoston asetuksella, joka on tarkoitus antaa samanaikaisesti tämän asetuksen kanssa.

Nostolaitteiden ylikuormituksen estolaitteen ylimenosäännöstä jatkettaisiin. Kuormaustureiden ja yli 500 kg nostavien nostureiden tarkastajien pätevyyden osoittamiseen esitetään siirtymäkautta 31.12.2011 asti. Kyseisten laitteiden tarkastuksia voisi edelleen suorittaa voimassaolevan päätöksen 66 §:ssä tarkoitettu tarkastaja. Nykyisillä 66 §:n pätevyyden omaavilla tarkastajilla olisi siten asetuksen voimaantulosta kolme vuotta aikaa osoittaa pätevyytensä ehdotetun asetuksen 37 §:n mukaisesti. Siirtymäkauden aikana pätevyyden osoittamisessa otettaisiin huomioon toimiminen kumottavan valtioneuvoston päätöksen tarkoittamina tarkastajina siten kuin yleisperusteluissa selostetaan.

Kumottavan valtioneuvoston päätöksen nojalla annetut poikkeusluvut ehdotetaan jätettäväksi voimaan. Työsuojelupiirien työsuojelutoimistot ovat antaneet poikkeuslupia kaupan ja rakennustyömaan varastonosturinkuljettajan sekä rakennustyömaan kevyiden torninosturien kuljettajien pätevyydestä siten kuin yleisperusteluissa selostetaan. Lisäksi ulkomaalaisten työ kuntien nosturinkuljettajille on annettu työmaakohtaisia poikkeuslupia. Poikkeuslupamenettelyä ehdotetaan asetuksessa tältä osin jatkettavaksi. Voimassa olevan valtioneuvoston päätöksen 69 ja 70 §:ään perustuvat asiantuntijayhteisön ja asiantuntijan hyväksynnit ovat ehdotetun asetuksen estämättä voimassa. Tältä osin poikkeusmenettelystä luovutaan.

Liitteessä esitettäisiin laiteryhmittäin asetuksen 5 luvussa säädettyjen tarkastusten kohteet ja tarkastusten suorittajat. Tarkastuksen suorittajasta taulukossa ilmoitettaisiin vähimmäispätevyys. Asiantuntijayhteisö voi siten suorittaa kaikkien laitteiden tarkastukset.

Tarkastuksen kohteena olisivat sellaiset laitteet, joiden toimintakunto on työturvallisuuden vuoksi välttämätöntä selvittää luotettavasti ja säännöllisesti. Jos laitteiden tarkastaminen edellyttäisi laaja-alaista riskien arviointia, erityistietoutta ja erityistä välineistöä, tarkastuksen voisi suorittaa vain asiantuntijayhteisö.

Tarkastuksen kohteet vastaavat pääosin voimassa olevaa valtioneuvoston päätöstä. Kokonaan uusia tarkastuskohteita ei esitetä. Riipputelineen tarkastusvaatimukset ovat aikaisemmin perustuneet valtioneuvoston päätökseen työturvallisuuslain soveltamisesta riipputelineisiin ja niiden tarkastukseen. Sen sijaan tarkastuksen suorittajan pätevyyteen esitetään muutoksia. Ehdotuksen mukaan henkilönostimen käyttöönotto-tarkastus tehtäisiin vain paikalleen asennettaville henkilönostimille.

Henkilönostimella tarkoitettaisiin konekäyttöistä, kiinteästi asennettua taikka ajoneuvon tai siirrettävän alustan päälle rakennettua laitetta, joka on tarkoitettu henkilöiden nostamiseen laitteen työtasolta tehtävää työtä varten. Henkilönostimella ei siten tarkoitettaisi niin sanottuja työpisteitä, joiden nostokorkeus on enintään 0,5 m ja jotka on tarkoitettu eri mittaisten työntekijöiden käyttöön ergonomisesti oikean työasennon saamiseksi. Henkilönostimella ei tässä tarkoitettaisi myöskään nousevia ohjauspaikkoja. Asetuksen käyttöönotto- ja määräaikaistarkastusten piiriin sisällytettäisiin nykyistä käytäntöä vastaavasti alusten lastinkäsittelylaitteet.

Ehdotuksen 5 §:n mukainen toimintakunnon varmistaminen ja siihen perustuvat tarpeelliset yksittäiset tarkastukset koskisivat muita työvälineitä, kuten puristimia, betonipumppuautoja, pulttipistooleja ja pylväskenkkiä.

Vaikutus muihin säädöksiin

Valtioneuvoston rakennustyön turvallisuudesta antaman päätöksen (629/1994) 12 §:n 4 momenttiin, valtioneuvoston henkilökuljetukseen tarkoitetuista köysiratalaitteistoista antaman asetuksen (253/2002) 12 §:n 2 momentin ja 13 §:n 2 momentin sekä valtioneuvoston alusten lastauksen ja purkamisen turvallisuudesta antaman asetuksen (633/2004) 28 §:n 1 momentin viittaussäännökseen ehdotetaan muutosta. Viittaus tehtäisiin voimassa olevaa valtioneuvoston päätöstä vastaavalla tavalla sen kumoavaan työvälineiden turvallisesta käytöstä ja tarkastamisesta annettavaan valtioneuvoston asetukseen. Muutos on pelkästään tekninen. Henkilökuljetukseen tarkoitetuista köysiratalaitteista annetun asetuksen 10 §:n 2 momentti ehdotetaan tarpeettomana kumottavaksi. Momentissa viitataan kumottavan valtioneuvoston päätöksen käyttöä ja käytön valvontaa koskeviin säännöksiin. Vastaava viittaus ehdotettuun valtioneuvoston asetukseen on sellaisenaan epämääräinen. Ehdotettua valtioneuvoston asetusta sovelletaan työturvallisuuslain alaiseen köysiratalaitteiston käyttöön ilman viittaussäännöstä. Samoin ehdotetaan kokonaan kumottavaksi alusten las-

tauksen ja purkamisen työturvallisuudesta annetun asetuksen 1 §:n 2 momentin viittaus muihin työturvallisuuslain nojalla annettuihin säädöksiin. Säädosluettelon tarkoituksena oli antaa asetuksen voimaan tuloon liittyvää tietoa muista siihen työhön liittyvistä työturvallisuussäädöksistä. Luettelo on vanhentunut ja menettänyt asetuksen soveltamisen vakiintuessa merkityksensä.